
NOTAT

Udenrigsministeriet

Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	2017 - 23261
CC:		Bilag:	
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	12. december 2017
Emne:	Besvarelse af spørgsmål til Kommissionens og Storbritanniens fælles statusrapport		

I opfølgning på Udenrigsministerens forelæggelse af GAC (Art. 50) fredag den 8. december 2017 kan følgende oplyses som svar på udvalgets spørgsmål om Europa-Kommissionens og Storbritanniens fælles statusrapport for fase 1 af Art. 50-forhandlingerne om Storbritanniens udtrædelse af den Europæiske Union. Statusrapporten blev oversendt til udvalget den 8. december 2017

Den fælles statusrapport har til formål at tydeliggøre de fremskridt, man har opnået i første fase af Art. 50-forhandlingerne om den britiske udtrædelse af EU. Statusrapporten handler derfor om de centrale bodelingsemner, navnlig det finansielle mellemværende, borgernes rettigheder, Irland-Nordirland samt øvrige skilsmisseemner. På baggrund af rapporten har Kommissionen anbefalet det Europæiske Råd, at der er tilstrækkelige fremskridt i forhandlingerne til at overgå til fase to, hvor forhandlingerne udvides til også at omfatte spørgsmålet om overgangsordninger samt drøftelser af rammerne for det fremtidige forhold. Det Europæiske Råd tager stilling hertil fredag den 15. december 2017. Konstateres der tilstrækkelig fremskridt, vil statusrapporten blive omsat til en bindende aftaletekst som en del af en udtrædelsesaftale.

1: Hvilke regler der vil gælde for familiesammenføringer til britiske borgere, der er flyttet til EU efter den dag, hvor Storbritannien forlader EU – og tilsvarende EU-borgere flyttet til Storbritannien.

Det fremgår af den fælles statusrapport, at det overordnede formål med udtrædelsesaftalen for så vidt angår borgernes rettigheder er at sikre en gensidig beskyttelse med henblik på, at hhv. EU borgere og britiske borgere effektivt kan udøve de rettigheder, der følger af EU-retten, når disse borgere har udøvet retten til fri bevægelighed før ”the specified date”, dvs. tidspunktet for Storbritanniens udtræden (herefter ”skæringstidspunktet”). Statusrapporten vedrører alene situationen for de borgere, der er eller bliver omfattet af reglerne om fri bevægelighed, før Storbritannien forlader EU. Hvad der kommer til at gælde på området for fremtidig bevægelighed, efter Storbritannien har forladt EU, vides endnu ikke. Emnet må forventes at indgå i kommende forhandlinger om det fremtidige forhold

EU borgere, der opholder sig lovligt i Storbritannien efter EU-retten, og britiske borgere, der opholder sig lovligt i EU27 efter EU-retten på skæringstidspunktet, og deres familiemedlemmer

som defineret i direktiv 2004/38/EC, der tilsvarende opholder sig lovligt i værtsmedlemsstaten på skæringstidspunktet, er således omfattet af anvendelsesområdet for udtrædelsesaftalen.

Uanset nationalitet vil visse familiemedlemmer (ægtefælle, registreret partner, børn, familiemedlemmer i opstigende linje mv), der ikke opholder sig i værtsmedlemsstaten på skæringstidspunktet, have ret til at tilslutte sig en EU borger, der er omfattet af udtrædelsesaftalen, efter skæringstidspunktet (i EU borgerens levetid) efter de betingelser, som gælder efter EU retten i dag, såfremt de havde en tilknytning til hhv. EU-borgeren eller den britiske borger på skæringstidspunktet.

Har de ikke en sådan tilknytning på skæringstidspunktet, finder national ret anvendelse, medmindre andet aftales som led i det fremtidige forhold.

For briter, der flytter til EU27 efter udtrædelsen, vil familiesammenføring i EU25 som udgangspunkt være underlagt EU's familiesammenførendesdirektiv (Rådets direktiv 2003/86/EF af 22. september 2003 om ret til familiesammenføring). Danmark er på grund af retsforbeholdet ikke omfattet af direktivet. Direktivet fastlægger fælles regler for retten til familiesammenføring for tredjelandsstatsborgere med lovligt ophold i EU, herunder de nærmere betingelser for udøvelse af retten til familiesammenføring, procedurerne for familiesammenføring og de familiesammenførtes rettigheder.

Der er væsentlige forskelle mellem direktivet og dansk ret både for så vidt angår betingelserne for ægtefællesammenføring og for familiesammenføring med børn.

Udlændingeloven indeholder i dag en række betingelser for tredjelandsstatsborgeres familiesammenføring med ægtefælle/samlever og børn, jf. lovens § 9. Der er tale om betingelser af forskelligartet karakter, som stiller krav både vedrørende den herboende person og den person, der ansøger om opholdstilladelse, og i visse tilfælde endvidere til familien som sådan.

Familiesammenføring for EU borgere, der flytter til Storbritannien efter udtrædelsen, vil som udgangspunkt ske efter Storbritanniens nationale udlændingelovgivning, hvor der bl.a. stilles krav om udstedelse af et familievisum med henblik på familiesammenføring.

2: Hvilken instans vil afgøre, hvorvidt der er "full alignment" mellem reglerne i Storbritannien og reglerne i det indre marked og toldunionen, som omtalt i afsnit 49 af rapporten vedrørende situationen i Nordirland efter Storbritannien forlader EU.

Det fremgår af statusrapporten, at Storbritannien i første omgang vil forsøge at sikre den åbne grænse og det fortsatte nord-syd samarbejde mellem Irland og Nordirland inden for rammerne af det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien. Skulle dette ikke vise sig muligt, vil man fra britisk side foreslå løsninger, der skal have til hensigt at adressere den unikke situation imellem Irland og Nordirland. Såfremt dette heller ikke viser sig muligt, forpligter Storbritannien sig i statusrapporten til "full regulatory alignment" (fuldstændig

reguleringsmæssig overensstemmelse) med de indre markeds- og toldunionsbestemmelser, der understøtter nord-syd samarbejdet.

Der er i statusrapporten ikke taget stilling til, hvilken instans, der eventuelt ville skulle afgøre en tvist om, hvorvidt Storbritannien overholder de relevante dele af EU-retten i relation til det indre marked og toldunionen.

For såvel udtrædelsesaftalen og en aftale om det fremtidige forhold vil effektiv håndhævelse være af helt afgørende betydning, herunder i forhold til at sikre en balance mellem rettigheder og forpligtelser samt integriteten af EU's indre marked. Man har på det nuværende stadie i forhandlingerne ikke aftalt, hvilke håndhævelsesmekanismer, der fremover skal gælde. Dette spørgsmål vil man skulle tage stilling i de kommende forhandlinger om det fremtidige forhold.

3: Hvorvidt UK med formuleringerne i afsnit 49 og 50 reelt lover at følge EU's standarder på fødevareområdet fremover.

Som angivet ovenfor, fremgår det af statusrapporten, at Storbritannien i første omgang vil forsøge at sikre den åbne grænse og det fortsatte nord-syd samarbejde mellem Irland og Nordirland inden for rammerne af det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien. Skulle dette ikke vise sig muligt, vil man fra britisk side foreslå løsninger, der skal have til hensigt at adressere den unikke situation imellem Irland og Nordirland. Såfremt dette heller ikke viser sig muligt, forpligter Storbritannien sig i statusrapporten til "full regulatory alignment" (fuldstændig reguleringsmæssig overensstemmelse) med de indre markeds- og toldunionsbestemmelser, der støtter nord-syd samarbejdet.

Ud fra statusrapportens ordlyd ligger der således ikke nogen eksplicit forpligtelse for Storbritannien til at følge EU's fødevarelovgivning. Omvendt er det klart, at såfremt man fra britisk side skal sikre reguleringsmæssig overensstemmelse på fødevareområdet, vil den relevante del af EU's fødevareregulering skulle overholdes i Nordirland og resten af Storbritannien.

4: På hvilken måde får EU-Domstolen jurisdiktion i forhold til borgernes rettigheder for borgere, der bosætter sig i henholdsvis Storbritannien og EU før og efter Storbritannien forlader EU i forbindelse med overgangsordningen på 8 år?

Statusrapporten vedrører alene situationen for de borgere, der er eller bliver omfattet af reglerne om fri bevægelighed, før Storbritannien forlader EU. Hvad der kommer til at gælde på området for fremtidig bevægelighed, efter Storbritannien har forladt EU, vides endnu ikke. Emnet må forventes at indgå i kommende forhandlinger om det fremtidige forhold. Det bemærkes dog i den forbindelse, at muligheden for have kontrol over fremtidig indvandring har været fremhævet som væsentligt motiv for Storbritannien til at forlade EU.

Personer omfattet af statusrapporten er dem, som har bevæget som mellem Storbritannien og EU27 før skæringsdatoen. For så vidt angår sociale sikringsringsrettigheder, gælder det ikke kun de borgere, der aktuelt bor i det respektive andet land, men også de borgere, som tidligere har boet eller arbejdet der.

I statusrapporten indgår der, at der skal etableres en mekanisme, hvorefter britiske domstole kan forelægge EU-Domstolen spørgsmål, hvis de finder, at en afgørelse fra EU-Domstolen er nødvendig for at kunne tage stilling til en sag, der vedrører borgernes rettigheder efter artikel 50-aftalen. Det fremgår af rapporten, at denne mekanisme skal være til rådighed for britiske domstole i en periode på 8 år.

Såfremt et spørgsmål om fortolkning af artikel 50-aftalen opstår for en domstol i et EU 27-land, vil den nationale domstol skulle forelægge tvivlsspørgsmål for EU-Domstolen i overensstemmelse med den normale procedure efter artikel 267 af Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde.

Udenrigsministeriet